

Yttrande över remiss från länsstyrelsen i Hallands län angående åtgärdsprogram för havsnejonöga (dnr. 500- 6763-18)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, finner att åtgärdsprogrammet ger den för närvarande bästa informationen på svenska om havsnejonöga som finns att tillgå.

SLU anser att ett tillägg kan vara att ett kortsiktigt mål är att öka antalet tillgängliga lek- och uppväxtområden.

SLU framför även synpunkter som rör behovet av fria vandringsvägar, ytterligare hänvisningar till litteratur som saknas, förtydligande av några figurer samt några förslag på klargörande omformuleringar om havsnejonögats biologi.

Generella synpunkter

Avsnitt Artfakta, sid 12-39 (d.v.s. delavsnitt Artbeskrivning och identifiering, Bevaranderelevant genetik och Biologi och ekologi). Avsnitten ger en mycket bra information om havsnejonögat. Avsnitten är ganska långa, men samtidigt är detta den bästa och mest utförliga sammanställning om havsnejonögats som finns på svenska. Därför bör innehållet vara som det är.

Avsnittet Utbredning och hotsituation (sid 40-44) är kort och kärnfullt skrivet.

Avsnittet Skyddsstatus i lagar och konventioner (sid 45) är en bra överblick. Mer behövs inte.

Avsnittet Vision och mål (sid 49-51) är också bra skrivet, med rimliga mål. Dock borde det under Kortsiktiga mål anges att ett kortsiktigt mål är att öka antalet tillgängliga lek- och uppväxtområden. Likaså kan man tänka sig att som kortsiktigt

mål ha utplantering av havsnejonöga i Himleån. Det återkommer som en åtgärd längre ned, men kan tas upp redan här.

Specifika synpunkter

Sammanfattning, sid 9, första stycket. Att havsnejonögat kräver fria vandringsvägar är inget unikt för just den diadroma arten. Även lax, öring och ål kräver det. Meningen bör därför omformuleras. De två första meningarna kan skrivas: "Havsnejonöga har som andra diadroma arter höga krav på sin levnadsmiljö. Förutom att den kräver fria vandringsvägar i vattendragen är den också i behov av en hög strukturell komplexitet i vattendragen, med forsar, stora lugnflytande höljor och död ved."

Artbeskrivning och identifiering, sid 12. Om man vill kan man även hänvisa till: Renaud, C.B. 2011. Lampreys of the world – an annotated and illustrated catalogue of lamprey species known to date. *FAO Species Catalogue for Fishery Purposes No. 5*. <http://www.fao.org/3/a-i2335e.pdf>

Figur 3, sid 14. Detta är en mycket bra bild, men i slutversionen bör hänvisningarna i figuren göras tydligare, kanske med hjälp av Photoshop eller Powerpoint.

Figur 10, sid 19. Stryk order "otursföljda" i figurtexten. Meningen kan omformuleras sålunda: "Torsken har trots angreppet huggit på en agnad krok."

Sid 20, sista stycket. En annan intressant publikation om skillnaden mellan flod- och bäcknejonöga är:

Mateus, C.S. et al. 2013. Strong genomewide divergence between sympatric European river and brook lampreys. *Current Biology* 23(15): R649-R650.

Figur 17, sid 27. Infoga pilar i bilden som pekar på romkornen.

Metamorfos och vandring till havet, sid 28, tredje stycket. Även organismer som lever i sötvatten måste osmoreglera, de måste 'bara' pumpa vatten och salter åt motsatt håll i förhållande till saltvatten. Första meningen i stycket kan börja så här: "Exempel på inre förändringar är att nejonögonen vänder på osmoregleringen (en anpassning till livet i havsmiljö), utbildande av salivkörtlar".

Sid 30, andra stycket. Varför inte ange de svenska artnamnen för Alosa-arterna här, d.v.s. staksill och majfisk?

Sid 32, andra stycket. Sista meningen bör förtydligas: "I Portugal är toppen av uppvandringen vanligtvis passerad i slutet av april. (Hardisty 2006, Quintella m.fl. 2004)."

EU-lagstiftning, sid 45. Ta bort styckemarkeringen i slutet på första raden (efter ordet ”gemenskapsintresse”).

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap efter föredragning av remisskoordinator Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av professor Erik Petersson vid institutionen för akvatiska resurser.

Torleif Härd

Fredrika von Sydow